

Előfizetési árak:

Fél évre . . .	90 Leu
Negyed évre . .	45 Leu
Egy óra	15 Leu
Hirdetés mm. . .	3 Leu
Nyilttér mm. . .	4 Leu

SZÉKELY UJSÁG

egyesülve a SZÉKELY HIRLAP-pal.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A
SZÉKELY UJSÁGOT
néhai Molnár Emil,
a
SZÉKELY HIRLAPOT
Bíró Lajos alapította.

Felelős szerkesztő és kiadó:

Kovács J. István

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

KOVÁCS-HIRLAPIRODA, Str. Horia, Cloșcă și Crișan
(volt Gábor Áron-utca) 1. szám.

Főszerkesztő:

Dr. I. Diénes Ödön

Az emberek szíve telve reménnyel,
ahogy egymásra dől az acélos karok
után a kalász. Nóta fakad, kacagás,
öröm és szeretet ömlik szét a me-
zőkön.

Nagy, szent békesség honol most
a földön.

Miért csak most? Miért csak ad-
dig, míg kenyérré válik az acélos ga-
bonaszem? Miért kezdődik azután me-
gint újra az a csunya, förtelmes játék
a megélhetés után?

Emlékezzünk. Tavaly erőtlén volt
a karunk, panaszos volt az ajkunk,
gyilkos volt a tekintetünk, ahogy két-
ségbeesve igyekeztünk menteni önma-
gunkat a bajból és mindegy volt ne-
künk, hogy kit gyűrünk magunk helyett
a pusztulásba.

Emlékezzünk. Tavaly leszegényed-
tünk, beadósodtunk. A tekintélyünk
veszett el. Nem volt kegyelem, nem
volt belátás. Lenéztek, elkezeltek úgy,
mint aki halni készül. Most nagyot
változik minden. Az áldás meghozza a
tekintélyt, az anyagi reménység az erőt
és látszólag a szeretetet is.

Vigyázni. Esztendőök szerint vál-
tozik minden.

Aszerint vagyunk vagy nem va-
gyunk, ahogy a zsebünk bírja. Tehát
most első legyen a tisztesség, a meg-
becsülés, a tekintély visszaszerzése. Ha
az Isten megadta az áldást, használjuk
fel azt arra, ami emberi kötelességünk.

Rázzuk le az adósságot, szerezzük
vissza a tekintélyt, támogassuk a mi
iskoláinkat, neveljük gyermekeinket,
szerezzük vissza elzálogosított földjein-
ket, eladogatott jószágainkat. Igyekez-
zünk a gazdaságunkat ellátni modernül,
hogy képesek legyünk többtermelésre.

Erre fordítsuk az Isten áldását.
Ezért örvendjünk a mi verejtékes mun-
kánk méltó gyümölcsének.

Emlékezzünk és szomorú multunk
tapasztalatait érvényesítsük, hogy ne
mindig megismétlődőleg visszatérjen a
rég közmodás:

„Saját kárán tanul a magyar.”

Készüljünk el minden esélyre. Ne
bizakodjunk neki erősen, hogy most
már rosszabb nem lehet. Isten kezében
a jövő, hiszen eleget tapasztaltunk idáig,
elég változatos, ingadozó volt a mi
életünk folyása.

Élet, kenyér, áldása a Mindenség-
nek, Te tanítsd meg az embereket ha-
ladni, élni, szeretni békekesen, tisz-
tán minden időkből.

Pál István 50 éves jubileumára

Irta: BIRÓ LAJOS

(Részlet a székelyudvarhelyi egyházközség által folyó hó 25-én rendezett jubilaris ünnepségen elmondott beszédből)

Boldog lehet az a megye, boldog lehet
az a község, ahol olyan egyéniségek szü-
letnek, mint Pál István apát-prelátus ur Ö-
méltósága. Ha Erdővidék büszkén emlegeti
a maga Baróti Szabó Dávidját, Keserü Mó-
zesét, Kriza Jánosát, Beke és Pál Antalját,
ha Zágón soha el nem muló kegyelettel
gondol a tenger mormolását még haló po-
raiban is egyedül hallgató Mikes Kelemenre,
ha a csomakőrösiek minden évben legalább
egyszer lélekben felkeresik a Himalája tö-
vében nyugvó Körösi Csoma Sándor sírját,
ha a márkosfalviaknak, felsőcsernátoniak-
nak, torjaiknak, esztelnekieknek és berec-
kieknek megdobban a szívének Barabás Mik-
lós, Bod Péter, Apor Péter, Nagy Mózes
és Gábor Áron nevének említésére, akkor
a hegyek által övezett szép háromszéki fen-
síknek kicsiny falucskája, Szentkatolna is
pirulás, szégyenkezés nélkül, büszke öné-
rettel mondhatja el: Én sem maradtam
hátra, én sem vagyok az utolsó, nekem is
volt Bálinth Gáborom, volt Bakk Endrém
és most is van egy Pál Istvánom, akit ma-
gaménak vallok, akire büszkeséggel tekin-
tek, akinek nevét áldó imádságomba fog-
lalom, akit gyermekeimnek s minden eljő-
vendő nemzedéknek örök mintaképül ál-
litok.

Háromszéki kerek térségnek Bálvá-
nyosvárra, Nagy Sándorra, ojtózi szorosra
tekintő, kies fekvésű faluja ma mi is szí-
vünkben köszöntünk! Képzeletünk sasszár-
nyain hozzád repülünk vissza a multba s
megállunk egyik fehérre meszelt csinos
házad előtt, amelyben hosszú téli estéken
oly sok szó esett a hős Gábor Áronról s
az imént elviharzott szabadságharcáról. Most
nyár van, de mégis zug az abszolutizmus-
nak minden nemzeti érzést elfojtó, elso-
vasztó, elszáritó Nemeréje. De kicsiny tem-
plomodban ezt a Nemerét tulharsogja a
buzgó hivek ajkain felcsendülő, a zivatoros
századokból fennmaradt, segítséget esdő
egyházi dal:

Boldogasszony anyánk,

Régi nagy patronánk . . .

Pál Imre birtokos uram, a kemény
szittyamaradék, a katona-ösök ivadéka is
buzgó szívvvel éneklte ezt a dalt 1854. aug.
15-én, mialatt hűséges hitvese, Mátyás Anna
egy egészséges fiúgyermekkel ajándékozta
meg. Mi legyen a neve? — kérdezi a sze-
rető anya a templomból hazatért férjétől.
Hát mi lehetne más, mint István, felelte az
örvendező apa. És augusztus 20-án, amikor
ujból felsírt egy másik dal:

Hol vagy István király?

Téged magyar kiván,

Gyászos öltözetben

Te elötted sírván, —

megkeresztelik az újszülöttet Istvánnak. Így
lett a kicsiny Pál István egyszerre Máriá-
nak is, meg Szent Istvánnak is hűséges
gyermek, egész életén át buzgó tisztelője,
a Mária-kultusznak és Szent István ére-
nyeinek szóban és írásban ékesen szóló
hirdetője s így jegyeztetett el már gyermek-
korában a legszentebb, legfőbb, legfőbb papi
hivatásnak.

Szülfaluja elemi iskoláján kívül három
középiskola sorolja a legnagyobb büszke-
séggel vendiákjai közé: a kézdivásárhelyi,
a kolozsvári és a gyulafehérvári, ahol 1874-
ben tett érettségi vizsgálatot. A papi hiva-
tásra Fogarassy Mihály püspök kiténtető
figyelme folytán Dobó István híres városá-
ban, a zöldelő hegyeivel csinos látványt
nyújtó, 12 templomu Egernek érseki pap-
nevelő intézetében készült elő a székely
ifjú igazi szívósságával, bámulatos szorgal-
mával. Az Eszterházy-téri, korinthusi osz-
lopokkal ékeskedő hatalmas érseki templom
már fiatalon hozzászoktatta a nagy távla-
tokhoz, a messzire nézéshez, az események-
nek helyes szemszögből való megítéléséhez.

Pappá ma éppen 50 éve, 1878. július
25-én, Jakab apostol napján szentelték,
hogy ő is, mint Jakab apostol, lélekhalász
legyen és tanításai neki is, mint Jakab
apostolnak, az emberi szív gyökeréig hatol-
janak. Jókai Mór az egri hősről szóló
elbeszélése végén azt mondja, hogy a ma-
gyarok, ha valakit nagyon fel akarnak di-
csérni, csak ezt mondják róla: „Kivivta az
egri nevet!” Mi minden dicséret, minden
nagyítás nélkül elmondhatjuk, hogy Pál
István is hosszas pályája alatt abban a
hármashoz tartozott, amit az erdélyi egyház-
megyében betöltött, kivivta az egri nevet,
mindenben méltó volt az egri végzettséghez.

Egy évi százrégeni káplánkodás után
magasan szokellő ivben indul meg tanügyi
és közéleti pályája. Tizenegy éven keresz-
tül a gyulafehérvári püspöki liceumban és
gimnáziumban a hittudományoknak, a ma-
gyar nyelvnek és irodalomnak és a törté-
nelemnek a tanára. De milyen tanár? Olyan,
hogy élő tanítványai ma is lelkesedéssel em-
legetik, hogy tőle tanulták meg a hazát, a
nemzeti irodalmat s történelmet igazán sze-
retni. Bámulatos az a munkásság is, amit
lelkes tanári működése mellett más téren is
kifejt. A szegények ügyvédje, az egyházme-
gyei számvevő-szék ülnöke, a hittanár-vizs-

gáló bizottság tagja, az erd. róm. kath. irod. társaság, a kaszinó s az alsófehérmegyei tört. és régészeti egyesület titkára, a Közművelődés szerkesztője, Alsófehérmegye és Gyulafehérvár város képviselőtestületének tagja. Ilyen munkásságnak a koronája csak a gimnáziumi és finevelő-intézeti igazgatói állás lehetett, amelyet 1890. július 31-én el is nyert, hogy abból alig három hónap múlva Lönhardt püspök és a státusgyűlés bizalmából az egyházmegye legfontosabb, legnevezetesebb állásába, az igazgatótanácsi előadói állásába emelkedjék.

A több mint három évszázados multa visszatekintő, a világegyházban eddig még páratlanul álló önkormányzati szervnek: az erd. róm. kath. Státusnak legfőbb tisztviselője, mondhatjuk: az eszme és ténykedő keze mindenkor a referens volt. Az ő kezében futnak össze az önkormányzati szerv gazdasági, pénzügyi, tanügyi kérdéseinek összes számai. Ő ossza el a Státus jövedelmeit a különféle célokra, ő adminisztrálja és irányítja szellemileg a különböző iskolákat. Az igazgatótanács havi üléseit ő készíti elő, azokon javaslatokat tesz, az alapítványoknak arra érdemes ifjak közt való elosztásáról intézkedik, örökdió az autonomia fölött, képviseli a Státust hivatalokkal és államhatalommal szemben s ő szerkeszti a vaskos könyveket kitevő, a Státus munkálkodásáról számot adó évi jelentéseket. Valóban ennek az állásnak a betöltéséhez s ezzel az állással járó nagy feladatok megoldásához vér, idegzet, erős koponya, világos és tiszta ítélőképesség kell. Ilyen erős idegzettel, ilyen tiszta judiciummal vezette Pál István 1890-től 1911-ig, tehát kerek 21 esztendőn keresztül a Státus összes hivatalos ügyeit. Ez az időszak a Státusnak mindig munkás életében is valóban a nagy alkotások korszaka volt. Az állami segítség igénybevétele, a kongrua rendezése ebben az időben történik, de úgy, hogy a státus autonómiája semmiféle csorbát sem szenved, ami Pál István referens erős diplomatikus érzékét dicséri. Hat gimnáziumnak és három finevelő intézetnek modern palotája ekkor emelkedik s a kézdivásárhelyi gimnáziumnak kifejlesztése ekkor történik meg az ő páratlan buzgósága és nagy áldozatkészsége folytán. A tanárok egyesületének a megalakulása is erre a korszakra esik. Kezdetben még hangzanak panaszos hangok a fizetések csakély volta miatt, de Pál István referensségének második évtizedében már egy gondoktól ment, jó anyagi helyzetben levő, hivatásának magaslatán álló haladni vágyó erős tanári rend áll a Státus szolgálatában. Ennek a tanárságnak évi kongresszusai valóságos kulturünnepek, amelyeknek irányítója, irányzója maga Pál István magvas pedagógiai fejtegetéseivel, amelyeket Tanításügyi beszédek c. kötete őriz. Megalapítja, irányítja, vezeti a kath. egyetemi hallgatókat nemes munkára egyesítő Szent Imre Egyesületet. Itt mondott beszédei ifjusági beszédek címmel jelentek meg egy kötetben. Pártfogolja az arra érdemes ifjakat az alapítványok osztogatásával. E bámulatos tevékenység mellett tagja az Országos Központi Oktatási Tanácsnak, Kolozsvár város képviselőtestületének és több társadalmi egyesületnek. Referenssége kezdetén 1890-ben kano-noki, 1899-ben apáti kitüntetésben részesül, az 1909 nov. 18-iki státusgyűlés pedig Farkas Lajos dr. megokoló beszéde kapcsán két évtizedes hűség, kötelességtudó, kitartó és sikeres munkásságáért elismerését és köszönetét nyilvánítja.

„Transsylvania“

Bank Részvénytársaság
Cluj

Alapított: 1872. évben.
Saját tőkéje: Huszonötmillió Leu.

Fiókinézetei:
Gyulafehérvár
Gyergyószentmiklós
Kézdivásárhely
Csíkszereda
Torda
Ditró
Marosujvár
Kirendeltség:
Aranyosgyéres
Csíkszentmárton
Maroshévíz
Uzon

Elfogad: betéteket
Leszámítol: váltókat

Átutalásokat és meghitelezéseket az ország
bármely piacára gyorsan teljesít

Vezérképviselőtét bírja
a „Gazdák Általános Biztosító R.-t.”-nak.

Pál István pályájának harmadik korszaka 1911. dec. 23-án kezdődik, amikor a székelyudvarhelyi plebánosi és kerületi főesperesi állást elfoglalja. Örömmel jött ebbe az állásba, amint mondotta, mert hiszen természetrendeltesének adatott vissza. Gazdag tapasztalatot, nagy tudást hozott magával. Székfoglaló beszédeiben kifejtett s nyomtatásban is megjelent programjához immár közel két évtizedes lelkeszi pályája alatt hű maradt. Mindenkinek mindene volt. Ajtaja egyformán nyitva állott a lelki üdvösséget keresőknek és az ügyes-bajos dolgokban tanácsot kérőknek állás és rangkülönbség nélkül. Az egyházközségi életben az áldozatkészség fokozása céljából a teljes önkormányzat híve. Mint az iskolák püspöki biztosa, mint a megyei iskolatanács elnöke, mint a hitközség hitbuzgalmi, szociális egyesületeinek igazgatója mindenütt ott volt és ott van irányításával, gazdag tapasztalataival. A legnagyobb espereskerületet nagy bölcsességgel, tapintattal, igazi szeretettel kormányozza. A társadalmi és közéletnek súlyos szavú vezető egyénisége. A nagy háború idején híveinek vigasztalója, bátorítója. Az elbukás után a törvényben gyökerező jogoknak még szenvedések árán is bátor harcossá és védelmezője. A romániai parlamentnek első választott magyar szenátora (1922—26), akit miniszterek, szenátorok és képviselők egyaránt nagyra becsülnék. A hitvallásos iskolákért folytatott küzdelemnek ugyanis mint az 1922. évi segésvári iskolakongresszusnak, úgyis mint az egyházmegyei iskolaügyi nagy bizottságnak elnöke az egyik leglelkesebb harcosa. Mevét az udvarhelymegyei nagypapok sorába arany betűkkel írta be s érdemei a Szentséges Atyánál is méltánylásra találtak a pápai prelatusi kitüntető cím adományozásával (1923). Bár mások érdemeit mindig elismerte, mindig méltányolta, a maga ünneplését sohasem szerette s ezért életében ez az első jubileuma s még ez elől is kitérni szándékozott. De egy ilyen szép, ötven évre terjedő közéleti pályát, egy ilyen harmonikus embert nem lehet, nem szabad hallgatással mellőzni. Nem különösen akkor, amikor ennek a pályának a megszemélyesítője — a mint ő mondja egy helyen — „vér, a mi vé-

rünkéből, tiszta vér; csont a mi csontunkból, erős csont; aki egész életén, hosszas életén át fajáért, népéért dolgozott minden állásában szakadatlanul.” Tetteiben, írásaiban meg nyilvánuló erős egyéniségénél fogva élő székely nagyjaink közé számítjuk, akinek csak türelme nagyobb munkaszereteténel.

Tanügy

Felvétel a brassói ref. leányközépiskolába

A brassói ref. Polgári Leányiskola az új középiskolai törvények értelmében Ref. Leányiskolává alakul át. Három osztályból áll és sikeres végzése a tanítónőképzőbe, a kereskedelmi szaktanfolyamra, liceumba, vagy bármely más szakiskolába való felvételre jogosít. Az általános műveltség megszerzése, de a törvény rendelkezése miatt is, mely mindenkit 14 éves koráig rendszeres iskolalátogatásra kötelez, minden református leányra kötelező az iskolába való beiratkozás. Felvehető a IV-ik elemi sikerrel végzett magyar anyanyelvű leánytanulók bármely felekezethez tartoznak.

Vidékiek a Szeretetház bennlakásában helyezhetők el, hol megfelelő tanárnői felügyelet alatt gondos nevelésben és ellátásban részesülnek, nyelvek és zene tanulásra kedvező körülmények között.

Minden tanuló vasuti féljegy-kedvezményben részesül.

Érdeklődőknek készséggel ad felvilágosítást az Igazgatóság. Braşov, Kut-uca 11. sz.

Felvétel a brassói ref. felsőkereskedelmi iskolába.

A brassói ref. felsőkereskedelmi iskola, mely az ország egyetlen magyar tannyelvű felekezeti szakiskolája és már 10 éve működik, az első osztályba felvesz felekezeti különbség nélkül oly magyar anyanyelvű tanulókat, kik a gimnázium, reáliskola (liceum) vagy polgári iskola negyedik, illetőleg III-ik osztályát eredménnyel elvégezték. Felvételi vizsgálat nincs. Az iskola az általános műveltség mellett alapos szakképzést ad a növendékeinek, kik a négy évfolyam elvégzése után államérvényes önkéntesi jogot biztosító bizonyítványt nyernek, melynek alapján állást kaphatnak állami és községi hivataloknál, bankoknál, takarékpénztáraknál, szövetkezeteknél, biztosító intézeteknél, magán és közvállalatoknál, ipari és kereskedelmi cégeknek, gyáraknak s gazdaságoknál, üzemekben, vasutnál, postánál stb. tehát azokon a pályákon, melyek a megélhetést elsősorban biztosítják. A beiratkozások az 1928/29-ik tanévre szeptember 1—10-ike között lesznek. Beiratkozni szándékozók július hó végéig jegyeztessék elő magukat az igazgatóságnál. Vidéki növendékek leveleire készséggel válaszol, valamint másirányú felvilágosítást nyújt és őket állandó tanári ellenőrzés és felügyelet alatt megfelelő módon elhelyezi az igazgatóság. Braşov, Kut-uca 11 szám.

Modern, gőzerőre berendezett vegylisztító és kelmeleştő intézet

vállal bármilyen kényes, pecsétes női és férfi ruháknak vegylisztítását és vasalását a legszebb kivitelben, valamint kiizzadt női és férfi kalapok tisztítását, házi szőtt posztók ványolását, festését és préselését mindenféle kivitelben a legrövidebb idő alatt elvégzi.

Fest gummi kabátokat és guvlirozásokat vállal.

Tessék a legcsekélyebb munkával meggyőződést szerezni. Kiváló tisztességgel:

Bartos Boldizsár, Kézdivásárhely

HIREK

SZÉKELY UJSÁG

POLITIKAI HETILAP

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL

1928

JULIUS

29

SEGÉDSZERKESZTŐ: FÖLDI ISTVÁN

— **Tanári kinevezések.** Solyom Béla főgimnáziumi vallásnővér Majláth püspök sárfalvi plebánossá nevezte ki, az így megüresedett vallásnővéri tanszékre Szakáts Antal helyezte át; továbbá a román és történelem tanítására kinevezte a püspök Fülöp Kálmán román és történelem szakos tanárjelöltet.

Id. Elekes Béla.

Szentkatolnai Elekes

Béla volt kir. ítélőtáblai bíró, ny. főispán, a Lipót-rend lovagja, a régi magyar rezsimek eme jóságos, tipikus megismerésítője rövid haláltusa után július 25-én városunkban 74 éves korában elhunyt. Nem is volt úgy szólni haláltusa az ő halála, járt-kelt egész nap, végezte a dolgait, lefeküdt és reggel 1 órakor elszenderült annélkül, hogy a hozzátartozói észrevették volna. Amilyen csendes, nyugodt, bölcs volt az élete, olyan volt a halála is. Diszpolgára volt a városnak, gondnoka a r. kath. főgimnáziumnak, a Kaszinónak t. b. tagja és mindenfelől csak a tisztelet és becsület övezte összes homlokát. A Kaszinó választmánya és az ügyvédi kar testületileg fejezte ki részvétét a családnál, az ügyvédi kar koszorúmegváltás címén alapítványt tett a nevére a főgimnáziumnál. Temetése pénteken folyt le impozáns részvét mellett. Halálát ki-terjedt előkelő rokonság gyászolja.

— Hetven tagú rendezőség dolgozik a Józsiás és Emilia emlékkönyv előkészületein. Amint már múlt számunkban részletesen beszámoltunk, augusztus 12-én d. u. egy eddig még városunkban nem volt hatalmas emlékkönyvet rendez a Józsiás és Emilia alapítvány igazgatósága az alapítványi kert vízvezetékkel való ellátására. Az előkészületeken egy a város polgárságának minden rétegét képviselő 70 tagú bizottság munkálkodik. A védnököt felkérő levelek a környék és megye notabilitásaihoz már szét is lettek küldve, valamint a nagyszabású program előkészületei is megtörténtek, úgy, hogy a jövő héten már a meghívók kibocsátása is megtörténik. Ezután is ismételt felkérünk mindenkit, hogy önzetlen munkájával, a közérdek szem előtt tartásával legyen segítségére a rendezőségnek.

— **Az esztelneki új plebános.** Dr. Lukács József ditrói plebánost saját kérelmére Esztelnekre helyezték át.

— **Fü-kongregánista kongresszus Marosvásárhelyen.** Július 17—22-én folyt le a székely fővárosban a fü-kongregánista kongresszus, melyen városunkból Dávid György tartott előadást. A kongresszus lefolyásáról helyszíne miatt a jövő számunkban referálunk.

— **Halálozás.** Özv. Czell Tamásné szül. Molnár Borbála 89 éves korában Kézdimartonfalván elhunyt. A nagy időt élt nagyasszony édes anyja volt Czell Sándor honvéd alezredesnek és Czell Ignác bölöni ref. lelkésznek. — Sulyos csapás érte Szócs Károly szeszgyárost, leánya: Iordachescu Pompiliusné szül. Szócs Vilma 25 éves korában városunkban elhunyt. Ma d. u. 5 órakor lesz a temetése.

— **Vasut, mint forgalmi akadály.** Utóbbi időben mind több és több panasz érkezik hozzánk a Kovászna felé eső községek lakóitól, kik akár a városba jövet, akár kifelé menet, néha órákig kénytelenek ácsorogni a vasúti sorompónál. Érthető, hogy miért kell éppen ezen az úton elzáró részen állítani meg a tolató teher-szerelvényeket. A vidéki emberek most, ilyen előhaladott dolog-időben nem passziózni jönnek Vásárhelyre. Minden hiába töltött perc hátramaradást jelent a megélhetéssel most is nehezen küzdő embereknek. Felkérjük az állomásfőnök urat, ki közismerten lojális gondolkodású ember, hogy a személyzetnek tiltsa meg azokat a hosszú és céltalan tolatási műveleteket.

— **Locsolni kell a járdát.** A rendőrség újból felhívja a lakosságot a járdák kétszeri locsolására. Szeretnők, ha a város is követné a példát és az utcák öntözéséről gondoskodna.

MAROSVÁ-SÁRHELYI

SZANATÓRIUM

RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG

felvesz:

Sebészeti, nőgyógyászati, szülészeti, bel- és ideggyógyászati, bőrgyógyász, urulogiai, fül, orr, gége, szemészeti és gyermekgyógyászati betegeket. Röntgen, Quarz, Diathermia és egyéb fizioterápiái kezeléseket.

Napi ápolási díj

ellátással első osztályon

300 lei, másodosztályon 200 lei.

!!!!!!!!!!!!

!!!!!!!

— Gyomor- és bélzavaroknál, étvágytalanságnál, szorulásnál, fölfuvódásnál, gyomorégésnél, felbőgésnél, szédülésnél, homlokfájásnál, hányingernél 1—2 pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz alaposan kitisztítja az emésztőutakat. Közközházi jelentésekben olvassuk, hogy a **Ferenc József** vizet még a fekvő betegek is nagyon szívesen isszák és általánosan dicsérik. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

(*) **Értesítés.** Az egészséges levegőjű Gyergyószentmiklóson, Gheorgheni jud. Ciuc, az Irgalmas Nővérek gondozása alatt álló „püspöki” leánynevelő intézet internátusába növendékek jelentkezhetnek 4—24 éves korig. Az intézetben van óvoda, elemi és 3 osztályú leánygimnázium, továbbá 14—24 éves lányok részére román, német és francia nyelvkurzus, gépírás, festés, bőr-, selyem-batíkolás, relief, raffiafonás, kézimunkák tanulására külön tagozat és varróiskola. — Többféle zenében oktatás. Az intézet a bennlakó növendékek testi nevelésére is kiváló gondot fordít. Tenisz, tánc, rodlizás, korcsolyázás, naponkint kötelező séta. — Tájékoztatót az intézet előjárósága küld.

KÖZEGÉSZSÉG

Fogyasszunk több tejet és tejterméket

— Az Erdélyi Gazdasági Egylet nagyszerű akciója —

Az emberi táplálkozás kérdésével hova-tovább mind behatóbban foglalkozik a tudományos világ. Így legutóbb Németországban egy külön táplálkozási kiállítás nyílt meg, melyen az egyes kor és nem, foglalkozási ág, stb. figyelembevételével külön csoportokban mutatja be a rendezőség a helyes táplálkozási módot és arányt.

Az ember a testéről és egészségének ápolásáról, a kifejtett munkához, vagy hízaláshoz szükséges táplálkozási kiállítás nyílt meg, melyen az egyes kor és nem, foglalkozási ág, stb. figyelembevételével külön csoportokban mutatja be a rendezőség a helyes táplálkozási módot és arányt.

Az ember a testéről és egészségének ápolásáról, a kifejtett munkához, vagy hízaláshoz szükséges táplálkozási kiállítás nyílt meg, melyen az egyes kor és nem, foglalkozási ág, stb. figyelembevételével külön csoportokban mutatja be a rendezőség a helyes táplálkozási módot és arányt.

A tej és termékek tápláló és pénzértéke a következő: 1 liter tej oly tápláló, mint 6 darab tojás; 2 1/2 liter tej oly tápláló, mint 1 kg. marhahús. Két liter tej fedezi napi fehérjeszükségletünket. Egy liter tejben annyi a fehérje, mint 20 deka borjúhúsban, tejcukor tartalma megfelel 1 1/2 zsemlyének, a benne levő zsír elegendő a zsemlye vajjal való bekenésére, vagy 20 deka burgonya piritáshoz. 1 1/2 kg. óvári vagy trapista sajt oly tápláló, mint 1 kg. marhahús vagy 15—17 drb. tojás; 1 kg. tehénturó oly tápláló, mint 1 kg. marhahús.

A husban egy hőegység (kalória) kétszer oly drága, mint a tejben. Öt-hat tojás ára ma 10—12 leu, a vele egyenértékű 1 liter tej 7 leu, 1 kg. hus ára 30—40 leu, ugyanolyan értékű 2 1/2 liter tej csak 15 leu.

A tej, különösen más táplálékkal együtt fogyasztva, jobban és tökéletesebben emészthető bármely más állati eredetű tápláléknál. A tej fehérjeinek 98%-át, zsírt és tejcukrot pedig 99%-ban használja ki a szervezet. Amíg a hus fehérjeinek csak 14%-a rakódik le szervezetünkben, mint testfehérje, a tejfehérjéből 133%.

A tejszín és a vaj a legjobban emészthető zsírok egyike, 98%-a emészthető, a disznózsír csak 97%-ban, a liba, hal, tojás-sárga, zsír és a margarin (faggyu) csak 88—95%-ban. Igen becsessé teszi a vajzsírt, nagy a vitamintartalma, mely más zsírokból hiányzik. A vaj tehát értékesebb, több, mint pusztán zsíradék.

A sajtfehérje fehérjei 96—100%-ban, zsírja 95.8—96.9%-ban emészthetők, ha jól megrágjuk vagy finom szeletekben fogyasztjuk. A puha sajtok könnyebben emészthetők, mint a kemények. A sajt emészthetősége is javul, ha más táplálékkal (kenyér) fogyasztjuk, sőt elősegíti más fehérjék emésztését is.

A tejet teljes tej, aludttej, yoghurt formájában fogyasszunk. Az aludttej a tejjel teljesen egyenlő tápértékű, amellyel kitűnő dietikus hatású, ép úgy a yoghurt és a kefir is. A sajt nemcsak csemege, hanem vajaskenyérrel minden szükséges tápanyag pompás keveréke és izletes ételek elkészítésére is alkalmas. Almával, körtével is kitűnő a sajt. A tejeles turót, a körített turót pedig mindenki ismeri.

Az egészséges tehenektől, egészséges fejők által fejt friss, jó tejet nyersen is fogyaszthatjuk, különben pasztörözötten vagy forralva. Ha a tejet szalmaszálon szivjuk, akkor apró kortyokban kerül gyomrunkba, a tej ott finom pelyhekben alvad meg és

Hasznos könyvek:

Vörös Eszter — Az ügyes szakácsnő
Vörös Eszter — Gazdasszonyok könyve
Kaloga Róza — A háziasszony könyve

DARABONKÉNT 30 LEU.

Kaphatók a «KOVÁCS» hírlapirodában.

jobban emészthető. Nagy kortyokban nyelve, a gyomorban nehezebben emészthető lepényt alkot. A kemény sajtót rájuk meg jól, messük papírvékonyoságu szeletekre, vagy reszeljük finomra. Gyermekeknek is ajánlanak napi 1 dkg. sajtót. Az a hit, hogy a sajt nehéz étel, onnan van, hogy legtöbbször felületesen rágva, nagy darabokban jut gyomrukba és akkor az emésztőnedvek nem férnek jól hozzá. A puha sajtok igen könnyen emészthetők.

(Folyt. köv.)

SPORT

K. S. E. — Cs. A. K. 3:3 (3:1)

Folyó hó 22-én a Csikszeredai Atlétikai Klub látta vendégül a K. S. E.-et. A mérkőzés KSE támadással kezdődik, aminek azonban csak egy kihasználatlan kornel az eredménye. A kiadott labdával a CsAK gyorsan levezet és egy kapu előtti kavargásból goalt lő. A KSE nem török le a gyors CsAK siker miatt, hanem támadást kezd és a csatársor erősen támogatva, a mindenütt ott levő Nagy balfedezet által teljesen tér felére szorítja a CsAK-ot, míg a támadás 5-ik percében kiegyenlít. A goalt Szekeres, Héjja I., Schwerin és Kalith kombinációjából Nagy lövi. Kezdet után ismét a KSE a támadó fél, azonban vagy túl kombinálják a játékot vagy idegesek a kapu előtt. Támadásuk egy szabad rugást eredményez, melyet 25 méterről védhetetlenül a CsAK kapuba küld Nagy. 2:1. Kezdet után gyenge CsAK főlény, majd megint a KSE nyomul fel és a 42-ik percben Imreh egy hátraadott korneléből ismét Nagy befújja a labdát a CsAK kapuba. Kezdet után még egy goalt ér el a KSE, melyet azonban a bíró ofseid címén nem ítél meg.

Féldő után rövid ideig mezőnyjáték folyik, majd ismét a KSE megy támadásba, de eredményt elérni fel-forgatott csatársorával már nem tud. A CsAK pedig hevíve a nagyszámú közönség biztatásától, lelkes játékba kezd, aminek eredménye a 28-ik percben egy goal. 3:2. Kezdet után ismét eredménytelen KSE támadás a 38-ik percig, amikor a CsAK hirtelen lefutása újabb goalal terheli meg a KSE kaput. 3:3. Az egyenlő eredmény után mindkét részből heves támadások indulnak, de már eredménytelenül. Végso eredmény is 3:3 marad. A két csapat közül a KSE technikailag jobb volt, de nem elég ambícióval játszott. A KSE-ből Nagy szép teljesítményét kell kiemelni, aki valóságos lelke volt a csapatnak. Jók voltak Szekeres, Héjja I., Kalith, Lackó, Héjja II. és Száva. Bíró közmegegyezésre vezette le a mérkőzést. A csikszeredai közönség 3—400 főből állott, akiknek helyes sportszerű viselkedése és megértése minket, vásárlóhelyeket bámulatba ejtett. A revans-mérkőzés négy héten belül itt lesz megtartva. Vajjon a csikiak is így vélekedhetnek-e majd a mi közönségünkről? —kő—ti

Városi Mozgó

Prágai diák — A farkas bosszuja

Aug. 1—2-án, szerdán és csütörtökön kerül előadásra Prágai diák, Hans Heins regénye után 10 felvonásban. Főszereplők: Gróf Eszterházy Ágnes, Konrad Veidt, Werner Kraus.

Aug. 4—5-én, szombaton és vasárnap megy A farkas bosszuja. Főszereplő: Rintin-tin. — Előadások kezdete este 9 órakor.

Ne okozzon gondot,

hogya
karácsonyi
gyermek-játékokat

hol szerezze be, mert már
Október hónapban megérkezik
a dus választék rendkívül
olcsó árakkal

SZÓCS KÁLMÁNNÉHOZ

No. G. 2745—1928 exec.

Publicație de licitație

Subsemnatul portarel delegat prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 2745—1928 a judecatoriei de ocol Tg.-Săcuesc în favorul reclamantului Szigyártó Erzsébet repr. prin avocatul dr. K. Kovács Ștefan pentru încasarea creanței de 23.009 Lei și acc. se fixează termen de licitație pe ziua 17 August 1928 orele 3 p. m. în Tg.-Săcuesc și pe 17 August 1928 orele 5 p. m. în Turia la fața locului unde se vor vinde prin licitație publică judiciară 1 bicicletă, 6 cade, 1 mașina de fresă, 10 scânduri, 1 gramofon, 1 divan etc. în valoare de 18.700 Lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare.
Tg.-Săcuesc, 25 Iulie 1928.

G. Tompa,
portarel delegat.

A város hivatalos hirdetései

Primaria Comunei Urbane Târgul-Săcuesc.

No. 2970/1928.

Publicațiune.

Invităm pe caia interesați cărora le a dispărut vreun membru de familie în războiul mondial de la 15 Iulie începând să se prezinte dela Primarie până la 30 Iulie a. c. pentru a se regula situație dispăruților aducând cu sine extractul de naștere al dispărutului.

sentința judecatoriei prin care sa declarar moartea și justificarea datei de când a dispărut.

Hirdetmény.

Felhívjuk az érdekelteket, akiknek a világháboruban hozzátartozójuk eltűnt, hogy a városi tanácsnál jelentkezzenek az eltűntek viszonyainak megállapítása végett.

A jelentkezésnél bemutatandó az eltűnt születési anyakönyvi kivonata.

a holtanyivánítási bírói ítélet, valamint annak igazolása, hogy mióta tűnt el az illető.

Târgul-Săcuesc, la 21. Iulie 1928.

Primar: Cornel Nastazi.

Secretar: Horváth.

No. 2974/928.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștința publicului că conform ord. Min. Agr. și Dom. No. 57706-1928 dela 15 Iulie a. c. se poate vâna găște salbatice, pe sâmbănturi și câmpii, (în locuri și în rauri însă nu).

Becaținele se pot vâna deasemenea dela 15 Iulie a. c.

Hirdetmény.

A földmivelésügyi miniszter urnak 57706-1928 sz. rendelete értelmében vadludat a mezőkön (tavakon és folyóvizeken nem) f. évi július hó 15-től lehet löni.

Sárszalont pedig jul. 15-től lehet löni.

Târgul-Săcuesc, la 23 Iulie 1928.

Primar: Dr. K. Kovács

Secretar: Horváth

Ne hagyd magad!

egész nyáron zaklattatni a rovarok (legyek, poloskák, bolhák, molyok, szunyogok, svábbogarak, stb.) által, melyek nagyobb része veszedelmes betegség terjesztő, mikor alábbi biztos rovarirtó szerek állanak rendelkezésedre:

Fly-Tox illatos, (közismerten legjobb)

Flit

Cimexol (főleg poloskák ellen)

Zacherlin

Mortalin, stb.

valamennyi gyári detail áron
szerezhető be:

Kovács Árpád illatszertárában.

Publicațiune de concurs.

Pentru furnizarea char în vara curentă 20—22 stâneni lemne de foc (de fag cal. I-a) plătibile în numerar se pot înainta în oferte scrise (închise) la Direcțiunei Școalei Medii de Stat pt. Fete în Tg.-Săcuesc. până la 12 August. 1928.

Versenytergályalási hirdetmény.

20—22 meter-öl elsőrendű bükk tűzifának készpénzfizetés mellett még a nyár folyamán való szállítására írásbeli zárt ajánlatok adhatók be 1928. évi augusztus 12-ig a Târgul-Săcuesci Állami Leány-középiskola Igazgatóságához.

Târgul-Săcuesc, la 27 Iulie 1928.

Direcțiunea—Igazgatóság.

No. G. 8871—925 exec.

Publicație de licitație

Subsemnatul portarel delegat prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 8871—925 a judecatoriei de ocol Tg.-Săcuesc în favorul reclamantului dr. Gavril Jancsó repr. prin avocatul Ioan Fenechiu pentru încasarea creanței de 295 Lei și acc. se fixează termen de licitație pe ziua 1 August 1928 orele 16 p. m. la fața locului în Tg.-Săcuesc unde se vor vinde prin licitație publică judiciară.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Tg.-Săcuesc, la 18 Iulie 1928.

A. László,
portarel delegat.

Őn választékos nő,

nem nélkülözheti tehát a kölni-és toaletvizet, melyet a nevesebb angol és francia gyárak eredeti, gyári minőségében, nagyvárosi választékban, (30 különféle illatban) kimérve is megvásárolhat:

KOVÁCS ÁRPÁD

illatszertárában.

No. G. 4363—1928 exec.

Publicație de licitație

Subsemnatul portarel delegat prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 4363—1928 a judecatoriei de ocol Târgul-Săcuesc în favorul reclamantului firma Andrénny és Fii din Arad repr. prin avocatul dr. Parecz Béla și dr. Molnár Dénes pentru încasarea creanței de 40.000 Lei și acc. se fixează termen de licitație pe ziua 7 August 1928 orele 3 p. m. la fața locului în Tg.-Săcuesc Str. General Averescu 32 unde se vor vinde prin licitație publică judiciară diferita mobile de casă în valoare de 11.300 Lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare.
Târgul-Săcuesc, la 20 Iulie 1928.

St. Vántsa,
portarel delegat.

FORD ALKATRÉSZEK!

Legjobb francia gyártmányu

KERÉKPÁROK

és mindenféle

automobil felszerelés

kaphatók

NAGYMIHÁLY és KIS-KÓS

szaküzletében

Str. Regalá 20 (Nagymihály S. házában).

No. G. 3881—1928 exec.

Publicație de licitație

Subsemnatul portarel delegat prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 3881—1928 a judecatoriei de ocol Tg.-Săcuesc în favorul reclamantului firma Csiha și Rákosi repr. prin avocatul dr. K. Kovács István pentru încasarea creanței de 4019 Lei și acc. se fixează termen de licitație pe ziua 8 Aug. 1928 orele 4 p. m. la fața locului unde se vor vinde prin licitație publică judiciară 1 mae, 5 vedre, 1 mașina de scris, etc. în valoare de 15.000 Lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare.
Tg.-Săcuesc, 25 Iulie 1928.

A. László,
portarel delegat.

Egy teljesen új, egy lovas hám eladó. Cim a kiadóban.

Kovács Rózsikánál friss házi fehér kenyér kapható a Nagytakarék mellett.

Kirándulásokra, vásárookra, teher-szállításokra mindig rendelkezésre áll kitűnő és kényelmes autóm. Versenyen aluli árak! Dani István, Lemhény. Értekezni lehet helyben: Csiszár Andor fodrásznál.

Eladó a Kaszás-féle lakás. — Áll 3 szobából, konyha, kamrából és a ház alatti műhely-helyiségből. Értekezni lehet helyben a Kovács-hirlapiródnál, — vagy a tulajdonossal, Nagy Ödönével, Kovásznán.

Üzlet vagy irodahelyiség lakással együtt azonnal kiadó. Cim a kiadóhivatalban.